

1. MATEŘSKÁ ŠKOLA, NOVÁ PAKA, HUSITSKÁ 217
adresa: Husitská 217, 509 01 Nová Paka
Tel. 493 722 808, email: mat.skolahusitska@seznam.cz , web: mshusitska.webnode.cz/
IČO: 75017547

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

SE ZVÍŘÁTKY ZA POZNÁNÍM

„Kdo má děti hodně rád, ten si s nimi umí hrát.

A kdo si hrát neumí, málo dětem rozumí.“

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

- 2.1 Lokalita školy
- 2.2 Charakteristika a specifika budovy
- 2.3 Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole
- 2.4 Specifika jednotlivých tříd

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

- 3.1 Popis složení týmu školy
- 3.2 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- 4.1 Psychosociální podmínky
- 4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci
- 4.3 Organizace
- 4.4 Životospráva
- 4.5 Věcné podmínky

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- 5.1 Vize a cíle vzdělávacího programu
- 5.2 Vzdělávací strategie
- 5.3 Klíčové kompetence
- 5.4 Základní gramotnosti
- 5.5 Proces pedagogického diagnostikování
- 5.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

- 6.1 Integrované bloky ve flexibilním uspořádání
- 6.2 Další projekty a programy

7. AUTOEVALUACE

- 7.1 Oblasti autoevaluace
- 7.2 Cíle autoevaluace
- 7.3 Kritéria autoevaluace
- 7.4 Metody a nástroje pro autoevaluaci
- 7.5 Termíny a frekvence autoevaluace
- 7.6 Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název ŠVP PV:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „ Se zvířátky za poznáním“
Název školy:	1. mateřská škola, Nová Paka, Husitská 217
Sídlo školy:	Husitská 217, 509 01 Nová Paka
IČO:	750 175 47
RED-IZO:	668 001 038
Kontakty:	Telefon: 493 722 808 E-mail: mat.skolahusitska@seznam.cz Webové stránky: mshusitska.webnode.cz Datová schránka: 9prmvwg
Ředitelka školy:	Michaela Pospíšilová, DiS.
Zřizovatel školy:	Město Nová Paka, Dukelského náměstí 39, 509 24 Nová Paka
Číslo jednací:	1.MŠ 45/2025
Platnost a účinnost dokumentu:	ŠVP byl projednán na pedagogické radě dne 25.8.2025 Platnost: od 1.9.2025 do 31.8.2028 Účinnost: od 1.9.2025 Změny ŠVP PV budou průběžně zveřejňovány ve změnovém listu a na webu školy; aktuální verze je k nahlédnutí v kanceláři školy a na webových stránkách.
Soulad s RVP PV:	ŠVP PV je zpracován v souladu s revidovaným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (MŠMT, aktuálně platné znění) a naše MŠ podle něj pracuje od 1. 9. 2025.
Zveřejnění a změny:	Změny ŠVP PV budou průběžně zveřejňovány ve změnovém listu a na webu školy; aktuální verze je k nahlédnutí v kanceláři školy a na webových stránkách.
Podpis ředitelky a razítko školy:	

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné části sídliště, v bezprostřední blízkosti základní školy, plaveckého bazénu a Domu dětí a mládeže. Tato poloha nabízí ideální podmínky nejen pro bezpečný a nerušený provoz školy, ale také pro rozvoj spolupráce s místní komunitou a sousedními institucemi.

Okolní prostředí poskytuje dětem dostatek příležitostí k pohybu a hrám na čerstvém vzduchu. Nedaleko školy se nachází několik dětských hřišť, hřiště základní školy a také les, který využíváme k vycházkám, pozorování přírody a ekologickým aktivitám.

Díky této poloze mohou děti trávit hodně času venku, poznávat přírodu a zapojovat se do různých činností, které rozšiřují jejich zážitky i dovednosti.

2.2. Charakteristika a specifika budovy

Budova mateřské školy byla postavena v akci „Z“ a uvedena do provozu 30. 8. 1976. Od té doby prošla řadou rekonstrukcí a modernizací, které výrazně zlepšily podmínky pro vzdělávání i pobyt dětí. Dnes se škola skládá ze tří pavilonů – dvou původních dvoupodlažních a jednoho přízemního, který vznikl přestavbou hospodářské budovy.

Původní dva pavilony mají celkem čtyři třídy – dvě se nachází v přízemí a dvě v prvním patře. Třídy v přízemí mají k dispozici prostorné terasy, které jsou vybaveny herními prvky. Všechny třídy jsou orientovány na jih, vybaveny venkovními žaluziemi a zařízeny moderním ergonomickým nábytkem přizpůsobeným potřebám předškolních dětí. Součástí každé třídy jsou herní koutky – tzv. Centra aktivit, tematicky rozdělené tak, aby podporovaly tvořivou a smysluplnou hru, rozvoj sociálních dovedností, spolupráci i samostatnost dětí.

Prostory tříd jsou navrženy tak, aby dětem poskytly zázemí pro učení, hru, odpočinek i společné stolování. Všechny třídy prošly rekonstrukcí sociálního zázemí a u většiny tříd byla modernizována také přípravná kuchyňka. Pouze u jedné třídy rekonstrukce kuchyňky teprve proběhne.

Třetí pavilon je přízemní a nachází se zde ředitelna, kancelář vedoucí školní jídelny, archiv, kuchyně s nerezovým vybavením, sklad potravin, prádelna a sklad lůžkovin. Součástí pavilonu je také nová třída, která byla uvedena do provozu 1. 9. 2025 v rámci projektu na navýšení kapacity školy. Tato třída je jednopodlažní a plně bezbariérová, což umožňuje snadný přístup i dětem a osobám se sníženou pohyblivostí. Tato přístavba je kompletně zateplená a má novou barevnou fasádu.

Součástí areálu je rozlehlá zahrada, která byla v minulosti modernizována a je průběžně udržována tak, aby dětem nabízela pestré a bezpečné zázemí. Děti zde mají k dispozici dřevěné průlezky, tři pískoviště, skluzavku, pružinová houpadla, dřevěný domeček a další herní prvky podporující pohyb, tvořivost i spolupráci. Součástí zahrady je také dřevěný altán, který slouží jako venkovní učebna a zázemí při méně příznivém počasí. Díky svažitému terénu mohou děti zahradu využívat po celý rok, včetně zimních měsíců. Postupně byl opraven i zahradní domek, který nyní slouží jako sklad venkovních hraček. Do budoucna plánujeme umístit na zahradě venkovní výukové tabule, které dětem umožní hravou formou poznávat přírodu, zvířata, rostliny i další zajímavá témata.

Naším hlavním cílem je nyní zateplení původních pavilonů a průběžné doplňování pomůcek i herních prvků, aby prostředí školy zůstávalo moderní, bezpečné a podnětné pro všechny děti.

2.3. Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole

Původní kapacita mateřské školy byla 116 dětí. V roce 2025 byla díky projektu navýšení kapacity z dotací vybudována nová třída pro děti ve věku 2–3 let, která byla uvedena do provozu 1. 9. 2025. Tato třída má kapacitu 20 dětí. Od tohoto data má mateřská škola celkový nejvyšší povolený počet 136 dětí.

2.4. Specifika jednotlivých tříd

1. třída – Koťátka

Umístění: přízemí levého pavilonu, přímý vstup na terasu

Věkové složení: heterogenní skupina dětí ve věku 3–5 let

Kapacita: 24 dětí

Personální obsazení: 2 učitelky, asistentka pedagoga

Třída Koťátka je určena dětem středního věku. Heterogenní složení umožňuje vzájemnou nápodobu mezi mladšími a staršími dětmi, podporuje přirozené učení, empatii a spolupráci.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj základních návyků, spolupráce a komunikace, poznávání přírody a okolního světa a rozvoj tvořivosti, zejména prostřednictvím výtvarných činností a práce s různými materiály. Využívá se prožitkové a situační učení, které dětem umožňuje získávat zkušenosti z reálných situací a dále je zpracovávat prostřednictvím her a tvořivých aktivit.

Prostředí třídy je členěno do center aktivit, která podporují samostatnost a rozvoj sociálních i kognitivních dovedností. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem s odlišným mateřským jazykem je poskytována podpora asistentem pedagoga, využívá se Kurikulum češtiny jako druhého jazyka a upravené vzdělávací podmínky dle doporučení odborných pracovišť.

Třída je vybavena didaktickými pomůckami, výtvarným a pracovním materiálem, stavebnicemi a herními prvky na terase, které podporují pohybové i tvořivé činnosti dětí.

2. třída – Broučci

Umístění: 1. patro levého pavilonu

Věkové složení: homogenní skupina dětí ve věku 5–6 let

Kapacita: 24 dětí

Personální obsazení: 2 učitelky, asistent pedagoga

Třídu Broučků navštěvují nejstarší děti předškolního věku. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti, jazykových a komunikačních dovedností, samostatnosti a odpovědnosti. Součástí je také systematická logopedická péče a vedení dětí k dokončování práce, řešení úkolů a spolupráci při společných aktivitách.

Prostředí třídy je členěno do center aktivit – matematického, čtenářského, dramatického, výtvarného a prostoru pro společenské hry. Tato centra podporují samostatnost, spolupráci, tvořivost i rozvoj sociálních dovedností.

Podpora dítěte s diabetem je zajišťována asistentem pedagoga, spoluprací s rodiči a odbornými poradenskými pracovišti a individuálním vzdělávacím plánem s přizpůsobením denního režimu a vzdělávacích podmínek.

Třída je vybavena didaktickými pomůckami pro rozvoj čtenářských a matematických dovedností, logopedickými materiály, stavebnicemi i výtvarným a pracovním materiálem, které podporují tvořivost a všestranný rozvoj dětí.

3. třída – Žabičky

Umístění: přízemí pravého pavilonu, přímý vstup na terasu

Věkové složení: heterogenní skupina dětí ve věku 3–5 let

Kapacita: 24 dětí

Personální obsazení: ředitelka školy, učitelka, učitelka pro překrývání a doprovod dětí

Třída Žabičky je tvořena dětmi ve věku 3–5 let, což vytváří přirozené prostředí pro vzájemnou nápodobu a učení mezi vrstevníky. Mladší děti se inspiřují od starších, zatímco starší rozvíjejí zodpovědnost, empatii a schopnost spolupráce.

Vzdělávání je zaměřeno na environmentální výchovu, hudební a pohybové aktivity, rozvoj tvořivosti a estetického vnímání a spolupráci při kolektivních hrách. Velký důraz je kladen na prožitkové učení – děti získávají podněty z přímého pozorování přírody a každodenních zážitků, které dále zpracovávají v tvořivých činnostech.

Prostředí třídy je členěno do center aktivit – výtvarného ateliéru, hudebního a pohybového koutku, dramatického koutku i čtenářského koutu s knihami a prostorem pro společenské hry.

Ve třídě se vzdělávají také děti s odlišným mateřským jazykem. Pro jejich začlenění a rozvoj jazykových dovedností je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka a uplatňován individuální přístup ve spolupráci s rodiči.

Třída je vybavena pomůckami pro hudební a výtvarnou tvorbu, environmentální výchovu, stavebnicemi i logickými hrami, které podporují tvořivost, jemnou motoriku a spolupráci dětí.

4. třída – Berušky

Umístění: 1. patro pravého pavilonu

Věkové složení: homogenní skupina dětí ve věku 5–7 let

Kapacita: 24 dětí

Personální obsazení: 2 učitelky

Třída Berušky je určena dětem předškolního věku a dětem s odkladem povinné školní docházky. Pro děti s OŠD je na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracován Plán dalšího vzdělávání, který zohledňuje jejich individuální potřeby a cíleně je připravuje na vstup do základní školy.

Vzdělávání je zaměřeno na systematický rozvoj předškolních dovedností, logopedickou prevenci, rozvoj spolupráce, samostatnosti a vytrvalosti a na propojení učení s praktickým životem a přírodním prostředím.

Ve vzdělávání se uplatňuje prožitkové a projektové učení, které propojuje témata s praktickými zkušenostmi dětí a rozvíjí jejich tvořivé a logické myšlení.

Prostředí třídy je členěno do center aktivit – jazykového a čtenářského, matematického, hudebního, dramatického, ateliéru pro výtvarné a pracovní činnosti i prostoru pro společenské hry, které podporují spolupráci a dodržování pravidel.

Třída je vybavena moderními didaktickými pomůckami, hudebními nástroji, interaktivními prvky a materiály pro výtvarné, pracovní i environmentální aktivity.

5. třída – Včeličky

Umístění: nově zrekonstruovaný pavilon, přízemí

Věkové složení: homogenní skupina dětí ve věku 2–3 let

Kapacita: 20 dětí

Personální obsazení: 2 učitelky, školní asistentka

Třída Včeličky je určena nejmladším dětem mateřské školy, pro které je pobyt ve školce často prvním delším odloučením od rodiny. Vzdělávání je zaměřeno na usnadnění adaptace na nové prostředí, rozvoj sebeobslužných dovedností a hygienických návyků, podporu řečového rozvoje, rozvoj motoriky a pohybových dovedností a na vytváření základů sociálních vztahů a dodržování jednoduchých pravidel.

Ve vzdělávání se uplatňuje prožitkové a situační učení s důrazem na individuální přístup a potřeby každého dítěte. Hudební a pohybové aktivity pomáhají dětem rozvíjet rytmus, koordinaci a vnímání vlastního těla, zatímco jednoduché výtvarné a pracovní činnosti podporují tvořivost a jemnou motoriku.

Ve třídě se vzdělávají také děti s odlišným mateřským jazykem. Pro jejich začlenění a rozvoj jazykových dovedností je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka a uplatňován individuální přístup ve spolupráci s rodiči.

Prostředí třídy je přizpůsobeno nejmenším dětem – nábytek a vybavení odpovídají jejich věku i potřebám. K dispozici jsou manipulační a pohybové koutky, hudební koutek s jednoduchými rytmickými nástroji, čtenářský koutek s obrázkovými knihami a prostor pro společenské hry, které podporují spolupráci a základní pravidla chování.

Třída je vybavena moderními pomůckami a hračkami, které rozvíjejí zvědavost, tvořivost a sociální dovednosti dětí. Adaptace probíhá v atmosféře bezpečí a důvěry, aby si děti mohly postupně osvojit nové dovednosti i návyky.

3. PEDAGOGICKÝ TÝM ŠKOLY

3.1. Popis složení týmu školy

V současné době pracuje v mateřské škole odpovídající počet pedagogických zaměstnanců. Pedagogický tým mateřské školy tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, učitelky jednotlivých tříd a asistentky pedagoga. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují požadavky na odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Součástí týmu je také začínající učitelka, která pracuje pod vedením uvádějící učitelky. Podpora probíhá formou pravidelných konzultací, hospitací a zpětné vazby podle plánu uvádění. Pedagogický tým vytváří bezpečné a podnětné prostředí pro děti, rozvíjí otevřenou komunikaci s rodiči a dbá na individuální přístup ke každému dítěti.

Organizace práce je nastavena tak, aby bylo zajištěno povinné překrývání pedagogů v rozsahu 2,5 hodiny denně a efektivní spolupráce mezi třídami při plánování a realizaci vzdělávací činnosti.

Ředitelka školy představuje hlavního lídra pedagogického i provozního týmu. Zodpovídá za strategické řízení školy, její koncepční rozvoj a kvalitu předškolního vzdělávání. Podporuje týmovou spolupráci, příznivé klima školy a profesní růst pedagogických pracovníků, vytváří podmínky pro inkluzivní a individualizovaný přístup k dětem a spolupracuje se zřizovatelem a odbornými institucemi. Výsledky autoevaluace a hodnocení školy využívá k neustálému zlepšování vzdělávací práce a rozvoje školy.

Zástupkyně ředitelky má klíčovou roli v pedagogické koordinaci a organizaci vzdělávacího procesu. Spolupracuje s ředitelkou na plnění cílů školy, poskytuje odbornou podporu učitelkám a podílí se na plánování, evaluaci a zavádění nových strategií vzdělávání v souladu s RVP PV. Koordinuje komunikaci mezi pedagogickým týmem a vedením školy, organizuje pedagogické rady, vzdělávací akce a spolupráci s odborníky. Aktivně se zapojuje do hodnocení a reflexe pedagogické práce a podporuje profesní rozvoj pedagogického týmu.

Učitelky mateřské školy zajišťují každodenní vzdělávání dětí v souladu s RVP PV a školním vzdělávacím programem. Uplatňují respektující přístup, podporují samostatnost, spolupráci a sociální dovednosti dětí a vytvářejí bezpečné a podnětné prostředí pro jejich rozvoj. Podílejí se na plánování, realizaci a evaluaci vzdělávacích činností, využívají formativní hodnocení a vedou

děti k sebehodnocení i k respektu k rozmanitosti. Sledují vzdělávací pokroky dětí prostřednictvím pedagogické diagnostiky a výsledky využívají pro další plánování vzdělávání.

Učitelky spolupracují s asistentkami pedagoga, aby byla zajištěna individuální podpora dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i dětem s odlišným mateřským jazykem. Ve spolupráci s rodiči hledají společné postupy podpory při vzdělávání a přechodu dětí do základní školy.

Asistentky pedagoga doplňují pedagogický tým a poskytují individuální podporu dětem, zejména dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem s odlišným mateřským jazykem. Spolupracují s učitelkami na vytváření podmínek pro inkluzivní vzdělávání a pomáhají při realizaci vzdělávacích činností tak, aby všechny děti měly možnost plně se zapojit.

Podílí se na zajištění bezpečného a přátelského prostředí ve třídě a podporují děti při adaptaci na nové prostředí i při každodenních činnostech. Pravidelně se vzdělávají v oblasti podpory dětí se SVP, aby mohly poskytovat odbornou a cílenou pomoc ve spolupráci s učitelkami i odborníky.

3.2. Profesionální rozvoj pedagogických pracovníků

Kvalita předškolního vzdělávání je úzce spjata s odbornou i osobnostní úrovní pedagogických pracovníků. Školní vzdělávací program proto klade důraz na systematický profesní rozvoj, který zahrnuje jak DVPP, tak každodenní reflexi a sebehodnocení pedagogické praxe.

Naše cíle profesního rozvoje

- udržovat a rozvíjet odbornou způsobilost a pedagogické kompetence,
- sledovat aktuální trendy v předškolním vzdělávání,
- prohlubovat znalosti v oblasti individualizace, inkluzivního vzdělávání a podpory dětí s SVP a OMJ,
- rozvíjet schopnost reflexe a práce s výsledky reflexí,
- zvyšovat kompetence v pedagogické diagnostice a formativním hodnocení,
- posilovat dovednosti v podpoře sociálních a emočních kompetencí dětí,
- rozvíjet kompetence pro zdravý pohybový rozvoj dětí a prevenci rizikového chování,
- zlepšovat práci s heterogenní skupinou dětí.

Naše formy profesního rozvoje

- účast na seminářích, kurzech a školeních (DVPP),
- samostudium odborné literatury a sledování profesních portálů,
- sdílení zkušeností a spolupráce s MŠ, PPP, SPC a dalšími odborníky,
- odborné konzultace (logoped, speciální pedagog, psycholog apod.),
- vzájemné hospitace a spolupráce v rámci týmu,
- průběžná sebereflexe a využívání zpětné vazby.

Jak sledujeme kvalitu práce

- ověřování očekávaných výsledků učení podle RVP PV v třídních plánech a jejich evaluacích (v návaznosti na ŠVP PV),
- pedagogická diagnostika a sledování pokroků dětí (včetně formativního hodnocení a sebehodnocení dětí),
- závěry pedagogických rad a třídních reflexí,
- vzájemné hospitace a kolegiální zpětná vazba,
- zpětná vazba rodičů (konzultace, rozhovory/dotazníky podle potřeby),
- podněty z poradenských a odborných pracovišť.

Zjištění promítáme do ročního plánu práce a plánu DVPP a podle potřeby upravujeme třídní plánování i ŠVP PV.

Silné stránky pedagogického týmu

- bezpečné a podnětné prostředí, respektující a individuální přístup k dětem,
- spolupráce napříč třídami a sdílení dobré praxe,
- cílená podpora dětí se SVP a dětí s OMJ,
- systematické využívání formativního hodnocení.

Oblasti dalšího rozvoje

- prohlubování diagnostických a komunikačních dovedností,
- rozšiřování inkluzivních strategií a jazykové podpory dětí s OMJ,
- inovace v polytechnickém, environmentálním a digitálním vzdělávání,
- do budoucna: zavedení profesních portfolií pedagogů jako nástroje plánování a sledování profesního růstu.

Sebereflexe a sebehodnocení pedagogů

- pravidelná individuální sebereflexe - stručné reflexní záznamy po vzdělávacích činnostech slouží k plánování dalších činností a vyhodnocování vzdělávací práce
- týmová reflexe na pedagogických radách a pracovních setkáních – společné sdílení zkušeností, silných stránek i potřeb změn
- kolegiální hospitace s dohodnutým zaměřením a následnou zpětnou vazbou,
- partnerské rozhovory s vedením zaměřené na silné stránky a oblasti dalšího rozvoje.

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Psychosociální podmínky

Mateřská škola vytváří otevřené, přátelské a bezpečné prostředí, ve kterém každé dítě zažívá úspěch a je přijímané takové, jaké je. Vztahy mezi dospělými a dětmi stojí na vzájemném respektu a důvěře, samozřejmostí je tolerance, zdvořilost, ohleduplnost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Vytváříme prostor pro spontánní hru i řízené činnosti, důležitá je pro nás radost dětí z činností a jejich vlastní aktivita. Podporujeme otevřenou komunikaci a rozvoj sociálních dovedností. Máme společně stanovená pravidla, která dětem připomínáme v daných situacích. Dbáme na soukromí dětí, mají možnost využít klidový koutek a svobodně volit, zda a kdy se zapojí do společných činností. Po dohodě s učitelkou může mít dítě u sebe osobní předmět (např. plyšovou hračku) pro posílení pocitu jistoty a bezpečí.

4.2. Spolupráce se zákonnými zástupci

K rodinám přistupujeme s respektem a porozuměním, chráníme jejich soukromí i důvěrné informace a rozvíjíme partnerskou spolupráci. Ve spolupráci s rodiči nastavujeme podmínky pro adaptaci každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby – využíváme adaptační plán s možností postupného nástupu a krátké přítomnosti rodiče, seznamujeme rodiny s denním režimem a pravidly a podle potřeby zavádíme individuální opatření včetně vizuálních opor pro děti s odlišným mateřským jazykem. Škola vítá zapojení rodin do života MŠ: zveme je na dílny rodičů s dětmi, čtenářské chvíle, projektové dny a exkurze, společně pořádáme školní akce a projekty a nabízíme prostor pro dobrovolnické aktivity například při úpravách školní zahrady. Máme zavedený přehledný systém pravidelného sdílení informací o učení a vývojových pokrocích dítěte i o plánované podpoře jeho dalšího rozvoje – minimálně dvakrát ročně probíhají třídní schůzky a individuální konzultace, průběžné informace poskytujeme prostřednictvím třídních nástěnek a elektronické komunikace a s informovaným souhlasem

rodičů sdílíme ukázky prací a záznamy z portfolií dětí. Zákonné zástupce průběžně seznamujeme s podmínkami plynulého přechodu z mateřské do základní školy, organizujeme návštěvy spádové školy, společné aktivity pro předškoláky a setkání s učitelkami prvních tříd a po souhlasu rodičů předáváme vybrané informace a portfolio dítěte. Rodiče informujeme o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky, zprostředkováváme kontakt a domlouváme konzultace; veškeré údaje sdílíme pouze v nezbytném rozsahu a vždy na základě informovaného souhlasu.

4.3. Organizace

Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí. Dohled zahrnuje pravidelnou kontrolu vnitřních i venkovních prostor, průběžné revize herních prvků a nářadí, kontrolu lékárníček a nácvik evakuačních postupů. Vstup třetích osob je řízený přes zvonek a recepci nebo kancelář, návštěvy se zapisují a pohyb osob ve škole je doprovázen. V případě úrazu či náhlého onemocnění škola neprodleně kontaktuje zákonné zástupce a postupuje podle interních postupů první pomoci. Konkrétní podmínky jsou vymezeny ve školním řádu.

Denní režim je pravidelný, zároveň dostatečně flexibilní, aby reagoval na aktuální potřeby dětí a provozu. Ráno probíhá přivítání a krátké společné naladění, následují činnosti v centrech aktivit, pobyt venku a po obědě klidový čas. Součástí režimu je prostor pro odpočinek: děti mohou odpočívat na lůžku, listovat knihami, poslouchat čtení či relaxační hudbu, děti s menší potřebou spánku mají možnost tichých činností. Vzdělávací činnosti probíhají ve třídách, v odborných koutcích a v zázemí školní zahrady. Škola pravidelně využívá okolí MŠ k vycházkám a poznávacím činnostem. Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými. Děti mají k dispozici otevřené nabídky pomůcek, experimentálních a konstruktivních činností a dostatek času na vlastní hru.

Škola poskytuje podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. U dětí se SVP škola individualizuje vzdělávání, upravuje prostředí a pomůcky, pracuje v menších skupinách a zajišťuje průběžnou komunikaci s rodinou. U nadaných dětí rozšiřuje a prohlubuje vzdělávací nabídku, zadává otevřené úlohy a umožňuje projektovou práci. Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky, využívá jejich doporučení a domlouvá konzultace v zájmu dítěte.

V případě vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem škola zajišťuje jazykovou podporu a jazykovou přípravu v souladu s aktuálními předpisy; probíhá individuálně nebo v malé skupině a je začleněna do denního režimu prostřednictvím vizuálních opor, jazykových her, tematických rituálů a krátkých rozhovorů nad běžnými situacemi.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno nejméně v rozsahu dvě a půl hodiny denně; v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona nejméně tři a půl hodiny denně. Škola upravuje dobu přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga a dalších pedagogických pracovníků tak, aby nedocházelo k překročení nejvyššího přípustného počtu pedagogických pracovníků současně přítomných ve třídě a aby byla zajištěna účelná podpora dětí.

Spojování tříd probíhá pouze v ranních a odpoledních okrajových časech provozu, po co nejkratší nezbytnou dobu, při zachování bezpečnostních a kapacitních limitů a s předepsaným pedagogickým dohledem. V době hlavních vzdělávacích činností třídy spojovány nejsou; o případném spojení jsou zákonní zástupci informováni.

4.4. Životospráva

Zajišťujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu v souladu se zásadami zdravého stravování. Podporujeme děti k samostatnosti při stolování a vytváříme příjemné prostředí při jídle. V případě potřeby a jsou-li vytvořené a dohodnuté podmínky, je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Rodiče se po předchozí domluvě s ředitelkou školy dále domlouvají s vedoucí školní jídelny a hledají společnou cestu k řešení.

Děti vedeme:

- ke kultuře stolování a dodržování správných stravovacích návyků (např. přijímat neznámá jídla)
- k sebeobsluze při stolování
- k pravidelnému pitnému režimu – ve třídě mají děti k dispozici v průběhu celého dne nabídku minimálně dvou nápojů v sebeobslužném režimu, totéž platí pro pobyt na školní zahradě v jarním a letním období.
- motivujeme děti k jídlu – mají možnost si přidávat.
- do jídla děti nenutíme, snažíme se však o to, aby se s nabízeným pokrmem alespoň seznámily.

Pro pobyt venku využíváme jak školní zahradu, tak blízké přírodní prostředí školy, kde dětem vytváříme optimální podmínky pro zdravý tělesný rozvoj. Při zhoršených klimatických podmínkách (silný vítr, déšť, mráz, inverze) je pobyt venku organizačně upraven nebo zrušen. Dostatek pohybu je nedílnou součástí každodenního režimu. Preferujeme především spontánní pohyb dle potřeb a volby dětí.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku, dětem, které nespí, nabízíme klidové aktivity. Po ulehnutí na lehátka snížíme světlo v ložnici a děti si poslechnou pohádku. Na lehátku mají děti možnost mít svou oblíbenou plyšovou hračku.

4.5. Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou bezpečné, čisté a přehledně uspořádané tak, aby podporovaly samostatnost dětí, jejich hru i učení během celého dne. Třídy jsou členěny do center aktivit s volně dostupnými pomůckami: ateliér s výtvarným materiálem, konstrukční koutek s kostkami a stavebnicemi, knihovni a čtenářský koutek s polštáři, hudební koutek s jednoduchými nástroji, dramatický koutek s kostýmy a přírodovědný koutek s lupami, váhami a sbírkou přírodnin. Součástí tříd je klidová zóna pro odpočinek a individuální práci. Nábytek je stabilní, ergonomický a výškově vhodný; prostředí je akusticky zklidněné, pravidelně větrané a dostatečně osvětlené.

Pomůcky jsou označeny a uloženy v dětském dosahu, děti si je volí a samy po činnosti uklízejí. Pro děti se specifickými potřebami používáme vizuální opory, piktogramy, strukturované pracovní plochy a nabídku materiálů v různých úrovních obtížnosti. Pro děti s odlišným mateřským jazykem zajišťujeme jazykovou podporu a vizuální slovníky v prostředí třídy.

Škola průběžně doplňuje kvalitní a bezpečné hračky a didaktické pomůcky podporující rozvoj gramotností, motoriky a spolupráce. Ve třídách jsou k dispozici smyslové a manipulační materiály, pomůcky pro grafomotoriku a předmatematickou gramotnost, stavebnice a laboratorní drobnosti pro polytechniku. Učitelé využívají jednoduché digitální nástroje jako fotoaparát či tablet k dokumentaci učení a sdílení s rodinou, interaktivní panel slouží jako podpůrný prostředek, nikoli jako dominantní prvek výuky.

Sociální zařízení je udržované v čistotě, dimenzované pro děti a doplněné o prostředky pro samostatnou hygienu. Lůžkoviny jsou označené značkou dítěte, pravidelně se mění a skladují v čistém prostředí. Pitný režim je zajištěn po celý den, ve třídách jsou dostupné nádoby s nápoji a kelímky.

Zahrada poskytuje různé typy podnětů pro pohyb a objevování. Jsou zde přírodní prvky, pískoviště se zakrýváním, balanční a lezecké prvky, bylinkový či pěstitelský záhon, stinné zóny a plocha pro jízdu na odrážedlech. Vybavení je pravidelně kontrolováno a doplňováno o mobilní materiály jako lopatky, kbelíky, lana nebo míče. Vycházky do okolí školy směřují do parků, na hřiště apod. Děti tak poznávají bezpečně své okolí a učí se pravidlům pohybu na veřejných prostranstvích.

Vybavení a hračky splňují bezpečnostní požadavky, jsou pravidelně kontrolované a v případě opotřebení vyřazované. Herní prvky na zahradě procházejí periodickými revizemi, třídy mají dostupnou lékárničku a personál zná umístění a obsah. Škola má stanovené postupy pro hlášení a řešení závad, roční plán kontrol a doplňování pomůcek a čistících prostředků.

Prostředí je vizuálně klidné a přehledné, výzdoba zachycuje aktuální témata a práce dětí. Informační nástěnky jsou srozumitelné a oddělené od dětské výzdoby. Důraz klademe na přírodní materiály a jednoduchá řešení, která podporují tvořivost.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program je základním pedagogickým dokumentem školy, který konkretizuje cíle, obsah a formy vzdělávání v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Vychází z potřeb a podmínek školy, respektuje individuální možnosti dětí a odráží specifika prostředí, v němž škola působí. Je zaměřen na podporu klíčových kompetencí dětí, na rozvoj samostatnosti, tvořivosti a spolupráce, a vytváří pevný základ pro jejich další vzdělávací cestu. Program je sestaven v souladu s legislativními požadavky a kurikulárními dokumenty a současně zohledňuje specifické podmínky, tradice a dlouhodobé cíle školy.

5.1. Vize a cíle vzdělávacího programu

Vize naší mateřské školy spočívá ve vytváření podnětného, bezpečného a vstřícného prostředí, v němž se každé dítě cítí přijímané a motivované k aktivnímu poznávání světa. Usilujeme o to, aby se děti přirozenou cestou rozvíjely v souladu se svými individuálními potřebami, možnostmi a zájmy a aby si odnášely pozitivní zkušenosti, které budou základem jejich další vzdělávací dráhy.

Cílem školního vzdělávacího programu je podpora celostního rozvoje osobnosti dítěte – sociálního, emočního, rozumového i tělesného. Záměrem je vést dítě k samostatnosti, odpovědnosti a zdravému sebevědomí, rozvíjet jeho schopnost spolupracovat, učit se, komunikovat a orientovat se v běžných životních situacích.

Mateřská škola poskytuje dětem první zkušenost s institucionálním vzděláváním. Ve spolupráci s rodinou vytváří prostředí bohaté na podněty, které podporuje nejen rozvoj schopností a dovedností dítěte, ale také jeho socializaci, tvořivost a radost z objevování.

Vzdělávání je zaměřeno na respektování individuálních potřeb a možností dětí. Neusiluje o vyrovnávání rozdílů mezi nimi, ale o vytváření rovných šancí pro všechny. V souladu s inkluzivními principy chápeme rozmanitost jako přirozenou a obohacující součást společnosti.

Každému dítěti je zajištěno právo na začlenění, respekt k jeho jedinečnosti a podpora v rozvoji jeho potenciálu.

5.2. Vzdělávací strategie

Vzdělávání v naší mateřské škole vychází z přirozených potřeb a možností dětí předškolního věku. Respektujeme jejich individuální tempo, zájmy i schopnosti. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a u dětí nadaných využíváme podpůrná opatření a volíme strategie, které jim umožňují plně se zapojit a rozvíjet svůj potenciál.

Základem vzdělávání je učení prožitkem a vlastní zkušeností. Děti se učí především hrou, která je jejich nejpřirozenější činností. Hra i spontánní aktivity proto tvoří významnou část denního programu.

Vedle toho nabízíme také činnosti připravené učitelem:

- Nepřímo řízené, kdy si dítě vybírá z více možností,
- Řízené, kdy učitel provází děti na cestě poznání.

Ve všech činnostech působí učitel jako průvodce, který podporuje dětskou aktivitu, komunikuje s respektem, vyhýbá se manipulaci i soutěžení a vytváří atmosféru bezpečí a spolupráce.

Vzdělávací činnosti uplatňujeme zejména formou:

- prožitého učení – dítě se učí na základě vlastních zážitků a situací blízkých reálnému životu,
- kooperativního učení – děti spolupracují, učí se naslouchat, vyjadřovat své názory a rozvíjet se podle svých možností,
- situačního učení – vycházíme z událostí a situací, které děti denně zažívají,
- sociálního učení – děti si osvojují dovednosti napodobováním, spoluprací a společnými zkušenostmi.

Používáme různé organizační formy vzdělávání – individuální, skupinové i hromadné. Velký význam přikládáme skupinové práci a spolupráci dětí, která vede k rozvoji sociálních vztahů i klíčových kompetencí.

5.3. Klíčové kompetence

Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí:

Klíčová kompetence k učení

Při učení využívá strategie pokusu a omylu

- nabízíme dětem jednoduché experimenty a praktické činnosti, kde mohou samy zkoušet a hledat řešení,
- podporujeme je, aby se nebály chybovat a vedeme je k tomu, že chyba je přirozenou součástí učení,
- povzbuzujeme děti, aby hledaly více možností a cest, jak něco vyřešit.

Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost

- vytváříme prostředí bez zbytečných rušivých vlivů,
- střídáme klidové a aktivní činnosti, přizpůsobujeme délku činností věku dětí,
- nabízíme atraktivní a smysluplné aktivity, které podporují zaujetí dítěte,
- vedeme děti k dokončování započaté práce.

Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje

- vycházíme z dětské zvědavosti a otázek,
- dáváme prostor k objevování, zkoušení a vlastnímu bádání,
- nabízíme rozmanité podněty (přírodniny, knihy, hry, výtvarné a hudební činnosti),
- propojujeme učení s hrou a prožitkem.

Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

- dáváme dětem příležitost použít nové dovednosti v běžných činnostech (např. při oblékání, stolování, hrách),
- zařazujeme projektové a situační učení, kdy dítě samo řeší jednoduchý problém,
- navazujeme na předchozí zkušenosti dítěte a ukazujeme souvislosti s každodenním životem,
- podporujeme děti, aby si své znalosti sdílely s ostatními.

Příklady činností: Pokusy a experimenty, hádanky, třídění předmětů podle vlastností, práce s knihami a obrázkovými encyklopediemi, hraní didaktických her, stavění z kostek, samostatné oblékání a stolování, sdílení zážitků, dokončení úkolu, společné hledání odpovědí.

Klíčová kompetence komunikační

Vyjadřuje se různými způsoby

- dáváme dětem prostor mluvit, zpívat, kreslit, hrát divadélko či pantomimu,
- nabízíme rozmanité výtvarné, hudební a dramatické činnosti, kde mohou své pocity vyjádřit.

Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky práce

- vedeme děti k tomu, aby ostatním ukázaly, co vytvořily (např. obrázek, stavbu, zpěv),
- dáváme prostor pro vyprávění zážitků z domova či z výletů,
- podporujeme společné projekty, kde děti představují práci celé skupiny.

Klade otázky a hledá odpovědi

- povzbuzujeme děti, aby se ptaly,
- společně s nimi hledáme odpovědi – v knihách, v přírodě, u dospělých,
- ukazujeme, že otázky jsou přirozenou součástí poznávání.

Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

- seznamujeme děti s knihami, encyklopediemi, obrázky, jednoduchými mapami,
- využíváme i běžné zdroje z okolí – vyprávění rodičů, návštěvy odborníků, obrázky z médií,
- podporujeme práci s dětskými knihami v herně i v knihovně.

Naslouchá druhému a dodržuje pravidla komunikace

- v komunitním kruhu učíme děti, že každý má právo mluvit a být vyslechnut,
- nacvičujeme jednoduchá komunikační pravidla (nepřerušovat, čekat na slovo, pozdravit),
- vedeme děti k ohleduplnosti a respektu k názoru druhých.

Příklady činností: Každodenní kruh, pohádky, dramatizace, maňáskové divadlo, reprodukce příběhů, říkanky, písničky, jazykolamy, otevřené rozhovory, popis obrázku či vlastního výtvaru, kresba zážitků, hra na role, hledání odpovědí v knize, pozdrav, nácvik naslouchání druhému.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí

- vedeme děti k péči o květiny a zvířata ve třídě i na zahradě,
- chodíme pravidelně do přírody, kde pozorujeme změny a mluvíme o nich,
- učíme děti šetrnému chování – neubližovat živým tvorům, chránit rostliny.

Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

- třídíme odpad, šetříme vodou a energií,
- používáme přírodniny a recyklované materiály při hrách a tvoření,
- ukazujeme, jak věci využít znovu.

Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí

- dáváme dětem možnost volby (hraček, aktivit) a učíme je nést důsledky,
- podporujeme samostatnost a vlastní rozhodování v běžných situacích (oblékání, úklid).

Přispívá k fungování společenství v mateřské škole

- zapojujeme děti do společných činností (úklid hraček, příprava prostředí),
- vytváříme příležitosti pro spolupráci a společné hry,
- posilujeme pocit sounáležitosti – „patřím do třídy“.

Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých

- společně s dětmi vytváříme jednoduchá pravidla chování ve třídě,
- připomínáme je a vysvětlujeme jejich smysl,
- vedeme děti k ohleduplnosti a respektu k potřebám druhých.

Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

- v modelových situacích ukazujeme, co je fér a co ne,
- učíme děti vyjádřit nesouhlas klidným způsobem,
- podporujeme empatii – jak se asi cítí ten druhý.

Příklady činností: Třídění odpadu, péče o přírodu, ekohry, návštěva knihovny, pozorování přírody, úklid po činnosti, výběr výtvarného materiálu, recyklační tvoření, pravidla ve třídě.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci

- učíme děti říkat jasně „ne“ v situacích, které jim nejsou příjemné,
- modelujeme situace a společně nacvičujeme vhodné reakce,
- posilujeme pocit bezpečí a jistoty ve třídě.

Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého

- vedeme děti k tomu, aby si řekly o pomoc, když si nevědí rady,
- podporujeme vzájemnou pomoc mezi dětmi,
- oceňujeme, když dítě aktivně požádá o podporu.

Pojmenuje vlastní silné stránky

- dáváme dětem příležitost ukázat, co jim jde (pohyb, kreslení, zpěv, vyprávění),
- oceňujeme jejich snahu i výsledky,
- vedeme rozhovory o tom, co se komu povedlo a proč.

Projevuje důvěru v sebe sama

- povzbuzujeme děti k samostatnosti a k dokončení činnosti,
- podporujeme je v překonávání obtíží,
- chválíme konkrétní pokroky, aby dítě zažívalo úspěch.

Vyjadřuje svůj názor

- vytváříme prostor pro diskusi v kruhu, kde má každý možnost promluvit,
- respektujeme názor dítěte a učíme ho naslouchat druhým,
- povzbuzujeme děti, aby se nebály říct, co si myslí.

Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

- používáme hry a příběhy k rozvoji empatie,
- vedeme děti k vnímání pocitů druhých a k nabídce pomoci,
- oceňujeme projevy laskavosti a ohleduplnosti.

Rozlišuje vhodné a nevhodné chování

- společně s dětmi vytváříme jednoduchá pravidla chování,
- objasňujeme důsledky nevhodného chování na ostatní,
- používáme pozitivní příklady a modelové situace.

Chová se v souladu se základními společenskými pravidly

- vedeme děti k pozdravu, poděkování, omluvě, čekání na řadu,
- každodenní praxí a rituály upevňujeme slušné chování,
- vysvětlujeme smysl pravidel, aby jim děti rozuměly.

Příklady činností: Pozdrav při příchodu, poděkování, půjčování hraček, hry na spolupráci, žádost o pomoc kamaráda/pomoc kamarádovi, nácvik odmítnutí nevhodného chování, prezentace obrázku, dokončení práce, karty emocí, oslava narozenin.

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

Přichází s vlastními nápady

- dáváme dětem prostor navrhovat hry, činnosti a řešení,
- oceňujeme jejich iniciativu a podporujeme kreativitu.

Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností

- vedeme děti k tomu, aby si samy připravily potřebné pomůcky,
- ukazujeme jim, jak plánovat kroky k dokončení práce.

Ke změnám přistupuje jako k příležitostem

- učíme děti pružně reagovat na nové situace (např. změna počasí, jiné prostředí),
- podporujeme radost z nových zkušeností.

Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

- povzbuzujeme děti, aby zkoušely různé způsoby řešení,
- ukazujeme, že existuje více možností, jak dojít k cíli.

Dokončí, co započalo

- vedeme děti k trpělivosti a vytrvalosti,
- podporujeme dokončení činností a oceňujeme výsledek i snahu.

Organizuje a realizuje svoje činnosti

- učíme děti plánovat postup práce (např. při tvoření, stavění),
- dáváme jim možnost rozhodovat o uspořádání hry či projektu.

Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi

- zařazujeme skupinové hry a projekty, kde se děti musí domluvit,
- podporujeme spolupráci a vzájemnou pomoc.

Spolupodílí se na společných rozhodnutích

- nabízíme situace, kdy si děti volí pravidla, hry nebo téma činnosti,
- učíme je respektovat rozhodnutí většiny.

Oceňuje práci i úsilí druhých

- vedeme děti k pochvale a uznání práce kamaráda,
- ukazujeme jim, že důležitá je nejen výhra, ale i snaha.

Příklady činností: Návrh hry, hra na povolání, společná hra ve třídě i na zahradě, rozdělení rolí, příprava pomůcek, hlasování o pohádce, potlesk po vystoupení.

Klíčová kompetence k řešení problémů

Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů

- učíme děti, že chyba nevádí, ale pomáhá nám hledat nové cesty,
- povzbuzujeme je, aby se nevzdávaly a zkoušely znovu.

Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti

- navazujeme na zážitky a zkušenosti dětí,
- dáváme jim prostor využívat to, co se už naučily, v nových situacích.

Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje

- zařazujeme hry a činnosti, kde děti zkoumají přírodu, materiály a jejich vlastnosti,
- podporujeme experimentování s jednoduchými pomůckami a přírodninami.

Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací

- necháváme děti hledat více způsobů řešení (např. stavba z kostek různými způsoby),
- podporujeme kreativitu a samostatné nápady.

Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli

- vedeme děti k tomu, aby přemýšlely, co je nejlepší cesta k výsledku,
- pomáháme jim porovnávat různé postupy.

Tvořivě pracuje s informacemi

- učíme děti třídit obrázky, hledat souvislosti a skládat nové nápady,
- využíváme obrázkové příběhy, hádanky či logické hry.

Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

- ukazujeme dětem knihy, encyklopedie, obrázky, pohádky a vzdělávací videa,
- vedeme je k tomu, aby se ptaly dospělých, naslouchaly a hledaly odpovědi i venku v přírodě.

Příklady činností: Logické hry a úkoly, řešení každodenních situací, skupinové stavby, opakování pokusu o dojití k cíli, zkoumání, různé způsoby řešení, experimentování s materiály, vzdělávací videa, otázky na učitele.

Klíčová kompetence kulturní

Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí

- seznamujeme děti s tradicemi, lidovými i moderními svátky a zvyky,
- navštěvujeme divadla, koncerty, výstavy nebo knihovny,
- zapojujeme rodiče a komunitu do sdílení kulturních zážitků.

Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

- necháváme děti vyjádřit své pocity po poslechu hudby, pohádky či prohlídce obrazu,
- podporujeme spontánní reakce (tanec, zpěv, kresba, vyprávění),

- oceňujeme jedinečný projev každého dítěte.

Zapojuje se do tvůrčích činností

- nabízíme dětem různé výtvarné, hudební a dramatické aktivity,
- podporujeme jejich fantazii a vlastní nápady,
- umožňujeme jim prezentovat výtvary ve třídě nebo při společných akcích.

Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

- seznamujeme děti s různými kulturami a tradicemi přiměřenou formou (příběhy, obrázky, hudba),
- podporujeme respekt a otevřenost k odlišnostem,
- ukazujeme dětem, že každý má svou hodnotu a právo být přijímán.

Příklady činností: Taneční a hudební aktivity, kreslení, malování, lidové tradice, dramatizace příběhů a pohádek, poslech hudby, tanec, zpěv, doprovod na hudební nástroje, rytmizace.

Klíčová kompetence digitální

Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

- zařazujeme práci s jednoduchými digitálními pomůckami (interaktivní tabule, fotoaparát, tablet, Bee-bot apod.),
- využíváme digitální technologie k pozorování a objevování (fotografie, zvukové nahrávky, krátká videa),
- propojujeme digitální činnosti s reálnými zážitky (fotografování přírody na vycházce a následné povídání ve třídě).

Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

- učíme děti, že digitální přístroje mají své místo a čas,
- vysvětlujeme, že je důležité střídat digitální činnosti s pohybem a hrou,
- vedeme děti k šetrnému a bezpečnému zacházení s technikou.

Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

- zařazujeme činnosti, kde děti postupují podle jednoduchých kroků (návodů, pexeso, stavění podle předlohy),
- využíváme robotické hračky (např. Bee-bot, Blue-bot) k rozvoji logického myšlení,

- podporujeme děti v hledání postupů „krok za krokem“ a ve zkoušení různých variant řešení.

Příklady činností: Práce s interaktivní a prosvětlovací tabulí, fotografování, třídění obrázků, skládání puzzle, poslech audionahrávek.

5.4. Základní gramotnosti

Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji základních gramotností:

Čtenářská gramotnost je soubor znalostí, dovedností a postojů, které děti získávají při práci s texty v nejširším slova smyslu. Základem je schopnost porozumět sdělení a využívat získané informace, což je nezbytný předpoklad pro proces učení. Vytváření pozitivního vztahu ke knihám a čtení vnímáme jako klíč k dalšímu rozvoji čtenářství a čtenářské gramotnosti.

Vzdělávací strategie pro rozvoj čtenářské gramotnosti:

- Pravidelně čteme dětem pohádky, příběhy a básně a následně s nimi o obsahu diskutujeme.
- Podporujeme děti, aby vyprávěly vlastními slovy slyšený příběh nebo popisovaly obrázky.
- Zařazujeme činnosti s vizuální a sluchovou oporou (obrázkové knihy, písmena, rýmy, rytmiizace slov).
- Nabízíme dětem volný přístup ke knihám a časopisům v dětské knihovničce ve třídě.
- Využíváme příběhy a texty v propojení s dalšími oblastmi (hudba, výtvarná tvorba, dramatizace).
- Podporujeme pozitivní vztah ke knihám a čtení formou her, dramatizace pohádek, práce s maňásky.
- Vytváříme prostředí, kde je čtení chápáno jako přirozená a radostná součást dne.

Matematická gramotnost je schopnost uplatňovat získané vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty při řešení různých úkolů a životních situací s využitím matematického jazyka. Vede dítě k tomu, aby dokázalo rozpoznat matematické situace v různých souvislostech a kontextech, volilo a používalo vhodný matematický jazyk při jejich popisu a řešení a vyvozovalo z nich závěry. Učí dítě chápat smyslnost učení a umožňuje mu prožívat radost z úspěšného vyřešení situace.

Vzdělávací strategie pro rozvoj matematické gramotnosti:

- Zařazujeme počítání, třídění, porovnávání a uspořádávání do každodenních činností.
- Učíme děti orientovat se v čase, prostoru a množství přirozenou cestou (denní režim, orientace ve třídě, vycházky).
- Podporujeme řešení jednoduchých problémových situací hrou formou.
- Používáme názorné pomůcky, přírodniny a manipulační materiály (kostky, kamínky, karty, puzzle).
- Rozvíjíme matematický jazyk (více - méně, první - poslední, před - za, nahoře - dole, vpravo - vlevo).
- Zařazujeme pohybové a hudební hry s matematickým obsahem (tleskání slabik, rytmižace, kroky podle počtu).
- Vytváříme situace, kde dítě prožívá radost z úspěchu při vyřešení úkolu (např. dokončení stavby, správné spočítání skupiny předmětů).

5.5. Proces pedagogického diagnostikování

Pedagogická diagnostika v naší mateřské škole je systematický a dlouhodobý proces, který slouží k poznávání individuálních potřeb, zájmů a možností každého dítěte.

Cíle pedagogické diagnostiky:

- průběžně sledovat vývoj dítěte a jeho pokroky,
- zapojit dítě i rodiče do sledování a hodnocení rozvoje,
- poskytnout podklady pro plánování vzdělávací nabídky a případnou odbornou podporu,
- dokumentovat rozvoj dítěte pro rodiče, pedagogy i případné odborníky.

Diagnostika není jednorázovým hodnocením, ale průběžným procesem, který umožňuje reagovat na individuální tempo učení a měnící se potřeby každého dítěte.

Pedagogové využívají kombinaci metod, které umožňují sledovat dítě v různých situacích:

- Pozorování při hrách, činnostech i běžných denních situacích – sledujeme, jak dítě spolupracuje, řeší problémy nebo dokončuje činnost,
- Rozhovory s dítětem o jeho pocitech, zážitcích a přáních – prostřednictvím jednoduchých otázek, např. „Co tě dnes ve školce bavilo?“ nebo „Co bys chtěl/a zkusit příště?“,

- Analýza výtvarných a pracovních výstupů - pravidelně hodnotíme kresby, pracovní listy a další výtvary, které pomáhají odhalit úroveň rozvoje jemné motoriky, představivosti a schopnosti vyjadřovat se
- Sebehodnocení dítěte prostřednictvím jednoduchých tabulek či komentářů - díky sebehodnotícím tabulkám a kresbám dítě reflektuje svůj vlastní pokrok, což podporuje jeho sebevědomí a motivaci k učení
- Konzultace s rodiči, kteří mohou přidávat vlastní podněty a informace z rodinného prostředí.

Pro přehlednou dokumentaci vývoje dítěte a plánování podpory využíváme digitální nástroj I-Sophi, který umožňuje systematicky zaznamenávat pokroky dítěte, vyhodnocovat je a uchovávat všechny záznamy na jednom místě. Tento ucelený systém umožňuje pedagogům, rodičům i samotným dětem sledovat a reflektovat vývoj a růst dítěte v průběhu celého předškolního období.

Každé dítě má rovněž své diagnostické portfolio, které představuje komplexní soubor dokumentů zachycujících jeho osobnostní, sociální i vzdělávací rozvoj. Diagnostické portfolio poskytuje zpětnou vazbu rodičům i dítěti samotnému.

obsahuje:

- Úvodní list – jméno, školní rok, třída, fotografie
- Obtisk ruky, který se pravidelně opakuje každý rok a slouží jako symbolický záznam růstu a vývoje dítěte.
- Kresbu sebe samého jako vyjádření sebevnímání a rozvoje jemné motoriky.
- Dotazník, který vyplňuje rodič a který poskytuje cenné informace o dítěti z rodinného prostředí.
- Dotazník pro dítě, který je každoročně ve stejném termínu doplňován a pomáhá sledovat, jak se dítě vnímá samo a jak se vyvíjejí jeho myšlení a zájmy.
- Sebehodnotící tabulku, která podporuje u dítěte schopnost reflektovat vlastní pokroky a učení.
- Grafomotorické listy
- Pracovní listy a volné kresby, které si samy zvolí

Větší výtvarné a pracovní práce jsou uchovávány v papírových pořadačích. Portfolio tak poskytuje dítěti i rodičům možnost sledovat jeho vývoj v průběhu celého předškolního období.

Zapojení rodičů

- Rodiče mají pravidelný přístup k diagnostickým záznamům a portfoliím,
- výsledky diagnostiky jsou s rodiči konzultovány minimálně po každé diagnostice,
- rodiče mohou přidávat vlastní podněty, fotografie a informace o vývoji dítěte.

Zjištění z diagnostiky slouží k

- přizpůsobení vzdělávací nabídky potřebám dětí,
- podpoře jejich silných stránek,
- včasné identifikaci potřeby spolupráce s odborníky,
- plánování dalšího rozvoje a přípravě na plynulý přechod do základní školy.

5.6. Způsob zajištění individualizace vzdělávání

V naší mateřské škole klademe důraz na respektování individuálních potřeb, možností a zájmů každého dítěte. Díky menšímu počtu dětí a úzké spolupráci s rodinami můžeme vzdělávání flexibilně přizpůsobovat tak, aby podporovalo rozvoj osobnosti každého dítěte.

Individualizace vzdělávání vychází z pravidelného pedagogického diagnostikování, které nám poskytuje ucelený přehled o vývoji dítěte ve všech důležitých oblastech.

Na základě těchto poznatků upravujeme vzdělávací nabídku tak, aby odpovídala momentálním schopnostem, zájmům a potřebám jednotlivých dětí.

Součástí individualizace je také aktivní zapojení dětí do plánování vzdělávacích činností. Co nejvíce plánujeme s dětmi, nasloucháme jejich nápadům, přáním a návrhům, které se následně snažíme promítat do každodenního chodu školky. Děti tak mají možnost ovlivnit, co se ve školce bude dít, a jejich nápady se stávají plnohodnotnou součástí vzdělávacího procesu. Tím rozvíjíme nejen jejich tvořivost a iniciativu, ale i zodpovědnost a pocit sounáležitosti.

Důležitou součástí podpory samostatnosti a individuálního rozvoje je u nás také volný přístup dětí k hračkám a pomůckám. Všechny materiály jsou v prostoru třídy umístěny tak, aby na ně děti samy dosáhly a mohly si je volně vybírat a používat podle svých zájmů a aktuálních potřeb.

Principy individualizace v praxi

- Respekt k individuálnímu tempu učení – dítě má možnost osvojovat si nové dovednosti svým tempem, bez tlaku na jednotné výsledky.

- Volba činností podle zájmů dítěte – děti mají možnost vybírat si činnosti, které je zajímají a motivují.
- Podpora samostatnosti a vlastní iniciativy – děti se podílí na plánování činností a mohou ovlivnit každodenní chod školky.
- Spolupráce s rodinou – pedagogové získávají od rodičů důležité informace, které pomáhají porozumět dítěti a zohlednit jeho rodinné zázemí.
- Flexibilní organizace dne – aktivity jsou přizpůsobovány momentálním potřebám a zájmům dětí.

Metody používané k individualizaci vzdělávání:

- Projektové a tematické učení – témata vycházejí ze zájmů dětí, které se aktivně zapojují do jejich realizace.
- Individuální rozhovory a konzultace s dětmi i rodiči pro lepší poznání potřeb dítěte.
- Hra jako základní metoda učení – spontánní i řízené hry přizpůsobujeme individuálním možnostem dětí.
- Diferencované úkoly a aktivity – děti si mohou vybírat z činností různé obtížnosti.
- Práce v malých skupinách i individuálně – umožňuje věnovat se potřebám jednotlivých dětí.
- Využití portfolia – děti si do portfolia vybírají své práce, sledují vlastní pokroky a učí se sebereflexi.
- Podpora samostatného rozhodování – děti se podílejí na plánování činností, výběru pomůcek a pravidel.
- Úprava prostředí a pomůcek – zajišťujeme dostupné a podnětné prostředí, včetně speciálních pomůcek či klidových zón.
- Průběžné sledování a evaluace – pravidelně hodnotíme pokroky a přizpůsobujeme jim vzdělávací nabídku.

Díky těmto metodám vytváříme v naší školce prostředí, kde se každé dítě cítí respektováno, motivováno a podporováno na své individuální cestě k učení a rozvoji.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. Integrované bloky ve flexibilním uspořádání

Tematické bloky nejsou vnímány jako pevně časově svázané části roku, ale jako „zásobník témat a možností“, do kterého učitelé i děti volně sahají podle aktuálních potřeb.

JÁ A MÉ OKOLÍ

Charakteristika bloku:

Tento integrovaný blok provází děti poznáváním prostředí, ve kterém žijí, a učí je orientovat se v běžných situacích každodenního života. Děti si postupně vytvářejí povědomí o sobě, své rodině, školce a okolním světě, učí se chápat základní vztahy a souvislosti, které ovlivňují jejich život. Blok podporuje přirozenou dětskou zvědavost, rozvíjí samostatnost, sociální dovednosti i praktické návyky důležité pro bezpečný a spokojený život.

Děti se seznamují s prostředím mateřské školy, učí se zvládat adaptaci a dodržovat základní pravidla soužití. Prostřednictvím her, rozhovorů a praktických činností poznávají, jak funguje rodina, domov a okolní svět, jaký význam mají různá povolání, jaké činnosti lidé během dne vykonávají a jak spolu spolupracují.

Součástí bloku jsou i témata věnovaná dopravě a bezpečnosti – děti se seznamují se základními pravidly silničního provozu, učí se orientovat ve městě, rozlišovat dopravní prostředky a chápat význam dopravních značek i signálů. Důraz je kladen na praktické dovednosti a chování v reálných situacích – na ulici, při nákupu, ve školce i na výletech.

Velkou pozornost věnujeme i tématu lidské práce a povolání – děti poznávají, čím se lidé v jejich okolí zabývají, jaká je role jednotlivých profesí a jaký význam má spolupráce a pomoc druhým. V rámci aktivit se učí vážit si práce lidí kolem sebe a chápat, že každý přispívá k fungování společnosti jiným způsobem.

Blok přirozeně rozvíjí jazykové dovednosti, schopnost klást otázky, vyjadřovat své myšlenky a pocity, sdílet zkušenosti s ostatními a hledat společná řešení. Prostřednictvím her, vycházek, tematických dnů, projektů i praktických situací děti získávají zkušenosti, které propojují poznávání s reálným životem.

Důraz je kladen na prožitkové a činnostní učení – děti navštěvují místa ve svém okolí, setkávají se s lidmi různých profesí, zkoumají prostředí, ve kterém žijí, a učí se bezpečně a samostatně v něm pohybovat. Blok podporuje rozvoj samostatnosti, tvořivosti, sociálních vztahů i základní orientace v čase a prostoru.

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Vzdělávací oblast	Očekávané výsledky učení
Dítě a jeho tělo	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. Zachovává správné držení těla. Naplňuje své biologické potřeby. Zvládá základní pohybové dovednosti. Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. Vyhledává příležitosti k pohybu. Zvládá sebeobsluhu. Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem. Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost. Překonává fyzické překážky. Má osvojené základní hygienické návyky. Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí. Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
Dítě a jeho psychika	Vyrovná se s neúspěchem. Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. Správně vyslovuje hlásky, ovládá dech, tempo, intonaci. Formuluje instrukce a předá je ostatním.
Dítě, ten druhý a společnost	Poradí si v nové situaci. Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje jejich dodržování. Vyjadřuje se vokálně, instrumentálně a hudebně-pohybově.
Dítě a svět	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout. Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i přírodními vlivy.

MÁME RÁDI PŘÍRODU

Charakteristika bloku:

Tento integrovaný blok vede děti k poznávání a citlivému vztahu k živé přírodě. Děti pozorují život rostlin a živočichů v průběhu celého roku, vnímají rytmus jaro–léto–podzim–zima a typické znaky jednotlivých období. Učí se chápat, jak příroda funguje, jak se mění a jakou roli v ní hraje člověk.

V tématu Dary přírody se děti seznamují s květinami, stromy a jejich plody, poznávají, co rostliny potřebují ke svému růstu, a jak je mohou lidé chránit a využívat. Prakticky pěstují rostliny na školní zahradě, pečují o bylinkovou zahrádku, zkoumají semínka, tvoří jednoduché herbáře a využívají přírodní materiály k hrám a tvořivým činnostem.

Téma Zvířata, ptáci a hmyz přivádí děti k pozorování života kolem nás – jak žijí zvířata na zahradě, v lese, na louce nebo u vody, čím se živí, jak se pohybují, jak se starají o mláďata. Děti poznávají užitečnost opylovačů, učí se pečovat o ptáky v zimě, vyrábějí krmítka nebo hmyzí hotel a vnímají potřebu chránit ohrožené druhy.

Součástí bloku je environmentální výchova: děti se učí, jak přírodu chránit, jak se v ní chovat ohleduplně a bezpečně, co znamená šetrné zacházení s přírodními zdroji a jak mohou samy pomoci – třeba úklidem školní zahrady nebo sběrem kaštanů pro zvířata v lese.

Blok je založen na prožitkovém a praktickém učení. Děti pozorují přírodu při vycházkách, vedou jednoduché záznamy, zkoumají přírodní materiály, tvoří z přírodnin a učí se základům badatelských dovedností – klást otázky, zkoumat a hledat odpovědi.

Rozvíjí se nejen poznávací schopnosti a jazyk, ale i sociální dovednosti, spolupráce a vztah k místu, kde děti žijí. Postupně si osvojují základní dovednosti potřebné pro bezpečný a radostný pobyt v přírodě a vnímají, že svým chováním mohou přispět k její ochraně.

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Vzdělávací oblast	Očekávané výsledky učení
Dítě a jeho tělo	Rozlišuje pomocí všech smyslů. Zvládá základní pohybové dovednosti. Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. Vyhledává příležitosti k pohybu. Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
Dítě a jeho psychika	Vyhledá shodu/rozdíly a souvislosti mezi objekty/jevy. Rozpozná charakteristické rysy a vybere nepatřící. Rozlišuje příčinu a důsledek. Využívá analýzu a syntézu při hře a praxi. Ověří správnost řešení. Využije příležitosti a materiály k vyjádření fantazie. Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy. Roztřídí/spáruje objekty podle vlastností. Načítá 1–6 bez ohledu na rozmístění.
Dítě, ten druhý a společnost	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu. Zachytí představy i prožitky výtvarnými prostředky. Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
Dítě a svět	Pojmenuje a rozlišuje objekty ze živé a neživé přírody, zapamatuje si jejich názvy. Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. Respektuje různé formy života.

Charakteristika bloku:

Tento integrovaný blok vede děti k poznávání svého těla, k osvojování základních návyků zdravého životního stylu a k uvědomění si významu zdraví pro spokojený život. Děti se učí, jak o své tělo pečovat, jak předcházet nemocem a jak se chovat v situacích, kdy potřebují pomoc dospělých či odborníků.

V tématu Zdravý životní styl se děti seznamují se zásadami správného stravování a pitného režimu, poznávají různé druhy potravin a jejich význam pro zdraví. Učí se rozlišovat, co je pro tělo prospěšné a co mu může škodit, včetně prvního povědomí o nebezpečí návykových látek.

Téma Zavolejte pana doktora je zaměřeno na zdraví, nemoci a prevenci. Děti poznávají základní části lidského těla a funkce smyslů, učí se, proč je důležitá hygiena, očkování a zubní péče, a jak správně pečovat o své zdraví. Prostřednictvím her a modelových situací si osvojují, jak přivolat pomoc a jak se zachovat při úrazu nebo v případě ohrožení zdraví. Součástí programu je i návštěva dentálního hygienisty přímo v MŠ, který dětem zábavnou formou vysvětlí správnou péči o zuby.

Součástí bloku je téma Hry a sporty – děti poznávají význam pohybu pro zdraví, zkoušejí různé sportovní aktivity, cvičí obratnost, rychlost i spolupráci. Učí se základní pravidla fair play, týmového ducha a bezpečného chování při hrách i sportu, včetně prevence úrazů.

V tématu Správně se oblékám se děti učí přizpůsobovat oblečení počasí a situacím, pečovat o své věci a osvojovat si základní sebeobslužné dovednosti.

Blok zahrnuje i setkávání s pracovníky integrovaného záchranného systému – hasiči, policisty, zdravotníky. Děti poznávají jejich roli při ochraně zdraví a bezpečí, učí se základům bezpečného chování doma, ve školce, na hřišti i na ulici a jak předcházet rizikovým situacím.

Důraz je kladen na prožitkové a praktické učení: děti si připravují zdravé svačiny, pečují o čistotu prostředí, nacvičují základní úkony první pomoci, hrají pohybové hry, účastní se programu dentálního hygienisty, setkávají se s hasiči či zdravotníky.

Blok rozvíjí nejen poznatky o lidském těle a zdraví, ale i odpovědnost za vlastní chování, spolupráci, ohleduplnost a základní návyky, které tvoří základ zdravého životního stylu a bezpečného chování.

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Vzdělávací oblast	Očekávané výsledky učení
Dítě a jeho tělo	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. Zachovává správné držení těla. Naplňuje své biologické potřeby. Zvládá základní pohybové dovednosti. Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. Vyhledává příležitosti k pohybu. Zvládá sebeobsluhu. Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem. Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost. Překonává fyzické překážky. Má osvojené základní hygienické návyky. Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí. Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.
Dítě a jeho psychika	Vyrovná se s neúspěchem. Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. Správně vyslovuje hlásky, ovládá dech, tempo, intonaci. Formuluje instrukce a předá je ostatním.
Dítě, ten druhý a společnost	Poradí si v nové situaci. Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje jejich dodržování. Vyjadřuje se vokálně, instrumentálně a hudebně-pohybově.
Dítě a svět	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout. Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i přírodními vlivy.

TRADICE, SVÁTKY, POHÁDKY

Charakteristika bloku:

Tento integrovaný blok otevírá dětem dveře do světa lidových i moderních tradic, pohádek, příběhů a kulturních zvyků. Děti postupně poznávají, jak se lidé v průběhu roku radují, slaví a vyprávějí příběhy, které si předávají z generace na generaci.

Témata spojená s jarem, podzimem a zimou přibližují dětem typické svátky a zvyky, jako jsou Velikonoce, Mikuláš, Vánoce, Tři králové, sv. Martin na bílém koni, masopust nebo Dušičky. Děti poznávají jejich smysl, symboly, tradiční písně, říkanky a zvyklosti a podílejí se na výzdobě a přípravách ve školce. Učí se, jak se lidé dříve radovali a jak se některé zvyky zachovávají dodnes.

V tématu Kamarádka knížka si děti vytvářejí pozitivní vztah ke knihám a čtení. Poslouchají pohádky, pověsti a příběhy, učí se soustředit, rozvíjejí slovní zásobu a představivost. Seznamují se s knihovnou, ilustracemi a autory dětských knih, navštěvují knihovnu a připravují výstavku vlastních knih z domova, kde mohou své oblíbené knihy představit ostatním.

Téma Pohádkoví kamarádi přivádí děti do světa fantazie a pohádek. Prostřednictvím dramatizace, divadla a poslechu příběhů poznávají dobro a zlo, přátelství, odvahu i pomoc druhým. Učí se vyjadřovat vlastní prožitky a pocity, tvořit vlastní příběhy a rozvíjet tvořivost i vyjadřovací schopnosti.

Karnevalové veselí přináší radostné období plné hudby, tance, kostýmů a her. Děti se podílejí na přípravě masek a výzdoby, učí se spolupracovat a společně prožívat radost a zábavu.

Téma Den dětí a kamarádi z celého světa otevírá dětem cestu k poznání různých kultur, jazyků a zvyků. Děti poznávají, jak žijí děti jinde na světě, co je spojuje a čím se liší, a učí se respektu k rozmanitosti.

Blok přirozeně propojuje hudební, výtvarné, pohybové a dramatické činnosti. Děti zpívají lidové písně, tancují, vyrábějí výzdobu, dramatizují pohádky a seznamují se s tradičními zvyky prostřednictvím prožitků a vlastních činností.

Důraz je kladen na společnou radost, tvořivost a spolupráci, ale také na rozvoj jazykových dovedností, fantazie a kulturního povědomí.

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Vzdělávací oblast	Očekávané výsledky učení
Dítě a jeho tělo	Zachovává správné držení těla. Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. Zvládá základy grafomotoriky. Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu.
Dítě a jeho psychika	Orientuje se v základních emocích a pocitech. Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým i cizím. Vyjadřuje představy různými způsoby/technikami (i digitálně). Využije příležitosti a materiály k vyjádření fantazie. Správně vyslovuje hlásky, ovládá dech, tempo, intonaci. Používá slova ve správném tvaru, tvoří gramaticky správné věty. Zapamatuje si krátké texty a reprodukuje je. Sluchově rozlišuje zvuky, pozná první hlásku. Rozpozná rým, rytmitizuje. Vypráví jednoduchý děj. Rozliší český jazyk od jiných jazyků. Vybere si knihy/časopisy podle zájmu. Rozumí předčítanému textu, sleduje děj. Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k postavám. Předvídá/usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí jiný konec. Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho.
Dítě, ten druhý a společnost	Začlení se do skupiny. Navazuje a udržuje dětská přátelství. Podílí se ve hře a činnosti jako rovnocenný partner. Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi. Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností. Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech.

	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami.
Dítě a svět	Poznává tradice, zvyky a kulturní dědictví regionu. Udržuje pořádek v blízkém prostředí. Respektuje různé formy života.

SVĚT KOLEM NÁS

Charakteristika bloku:

Tento integrovaný blok vede děti k objevování tajemství světa, ve kterém žijeme, a k pochopení základních přírodních jevů a souvislostí. Děti poznávají neživou přírodu, přírodní zdroje a učí se chápat, jak fungují základní přírodní procesy, které ovlivňují život na Zemi.

V tématu Ekologie děti získávají povědomí o ochraně životního prostředí. Učí se třídit odpad, šetřit vodou a energiemi, pečovat o čistotu svého okolí a chápat, proč je důležité zacházet s přírodními zdroji zodpovědně.

Téma Voda, vzduch a lesy seznamuje děti s jejich významem pro život. Děti poznávají koloběh vody, zdroje pitné vody, význam lesů a rostlin pro čistý vzduch i pro život zvířat a lidí.

Ve vesmírném tématu se děti hravou formou seznamují se Sluncem, Měsícem, planetami a hvězdami. Učí se rozlišovat den a noc, roční období a chápat základní souvislosti, které ovlivňují život na Zemi.

Téma Počasí dětem přináší možnost pozorovat a zaznamenávat změny v přírodě. Děti poznávají různé druhy počasí, učí se vhodně oblékat a chránit před nepříznivými podmínkami. Zkoušejí jednoduché meteorologické pokusy, sledují teplotu, vítr, déšť či sníh a vytvářejí vlastní kalendář počasí.

Součástí bloku je i neživá příroda – děti poznávají kameny, písek, půdu, vodu a vzduch, zkoumají jejich vlastnosti, původ a význam pro život lidí, zvířat i rostlin.

Blok je založen na prožitkovém a badatelském učení: děti provádějí jednoduché pokusy s vodou a vzduchem, zkoumají přírodní materiály, vytvářejí modely vesmíru, vedou záznamy o počasí a pozorují přírodní jevy při vycházkách a pobytu venku.

Blok rozvíjí poznávací schopnosti, logické myšlení, zvědavost a schopnost hledat souvislosti. Děti se učí klást otázky, zkoumat odpovědi a získávat první představy o světě kolem sebe a jeho fungování.

Očekávané výsledky učení ve vztahu ke vzdělávacím oblastem:

Vzdělávací oblast	Očekávané výsledky učení
Dítě a jeho tělo	Rozlišuje pomocí všech smyslů. Zvládá základy grafomotoriky. Zvládá jednoduché pracovní úkony s materiály, nástroji, nářadím. Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost. Překonává fyzické překážky.
Dítě a jeho psychika	Určí a využije pravidelnosti, rytmus, zákonitosti (včetně symetrie). Vyhledá shodu/rozdíly a souvislosti mezi objekty/jevy. Rozpozná charakteristické rysy a vybere nepatřící. Rozpozná, které situace mohou/nemohou nastat. Rozlišuje příčinu a důsledek. Využívá analýzu a syntézu při hře a praxi. Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. Ověří správnost řešení. Roztřídí/spáruje objekty podle vlastností. Uspořádá objekty dle kritérií (včetně času). Načítá 1–6 bez ohledu na rozmístění. Porovná kvantitu, zaznamená ji graficky (čárky aj.). Určí vlastnosti geometrických objektů, rozliší rovinné/prostorové útvary. Orientuje se v prostoru/rovině, pojmenuje vztahy. Určí míru objektů a porovná je poměřováním.
Dítě, ten druhý a společnost	Ovlivňuje směřování společné činnosti. Respektuje rozdíly mezi lidmi. Pojmenuje místo a zemi, ve které žije. Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou. Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin. Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech.
Dítě a svět	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi. Rozlišuje mezi světem přírody a techniky, vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.

	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim. Poznává užitečné technologie v běžném životě. Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
--	---

6.2. Další projekty a programy

Tato kapitola navazuje na obecné podmínky školy (viz kap. 4 a 5). Všechny níže uvedené aktivity jsou dobrovolné, informace pro rodiče jsou poskytovány předem a účast dítěte je bezpečně organizována a nediskriminační. Činnosti jsou průběžně začleňovány do třídního plánování a reflektovány v rámci běžné evaluace. Informace pro rodiče jsou poskytovány předem, účast dítěte je vždy bezpečně organizována, nediskriminační a respektuje individuální možnosti dětí. Projekty přispívají k rozvoji klíčových kompetencí a gramotností v souladu s RVP PV.

Logopedická depistáž (1 × ročně)

V mateřské škole probíhá logopedická depistáž jednou ročně za přítomnosti logopedky z PPP Jičín a rodičů. Po krátkém vyšetření obdrží rodiče i škola stručnou zprávu s doporučeními a v případě potřeby návrhy další péče. Na základě závěrů z depistáže zařazují paní učitelky s absolvovaným kurzem logopedický asistent do třídního plánování krátké „logochvilky“. Účast na depistáži je vždy podmíněna informovaným souhlasem zákonných zástupců.

Spolupráce s MAS Brána do Českého ráje

Škola spolupracuje s MAS Brána do Českého ráje a podle aktuální nabídky se zapojuje do rozvojových projektů a programů (např. Touláček, Předškoláček, Postřehovka). Tyto aktivity rozšiřují vzdělávací nabídku školy, podporují rozvoj dětí i profesní růst pedagogů a umožňují využívat dotační podporu na pomůcky a vybavení.

Čtení rodičů a prarodičů v MŠ

V rámci projektu „Celé Česko čte dětem“ zveme do MŠ rodiče a prarodiče na čtenářské chvíle. Děti se setkávají s různými knihami, příběhy a čtenářskými vzory, učí se naslouchat, vyprávět vlastními slovy a sdílet čtenářské zážitky. Projekt rozvíjí čtenářskou pregramotnost, slovní zásobu, představivost i vztah ke knihám a podporuje spolupráci rodiny a školy.

Plavecký kurz

Děti mají možnost zúčastnit se plaveckého kurzu v plavecké škole v Nové Pace, který je zaměřen především na hravé a postupné seznámení s vodním prostředím. Lekce probíhají formou her a jednoduchých činností pod vedením zkušených instruktorů, pedagogický doprovod zajišťuje mateřská škola. Děti si přirozenou cestou budují jistotu ve vodě, učí se základním pravidlům bezpečného chování a objevují radost z pohybu. Účast je dobrovolná a probíhá se souhlasem rodičů a s ohledem na zdravotní stav dítěte.

Kulturní akce, lidové tradice a oslavy svátků

Během školního roku děti navštěvují různé výstavy, knihovnu a seznamují se s lidovými tradicemi a svátky (např. Mikuláš, Vánoce, Masopust, Velikonoce, Den matek, Den dětí). Tyto činnosti rozvíjejí kulturní povědomí, sounáležitost s místní komunitou, radost ze společných prožitků a respekt k rozmanitosti.

Divadelní a hudební představení v MŠ

V průběhu roku probíhají v MŠ divadelní, hudební a interaktivní pořady s tematickou návazností na vzdělávací obsah. Přispívají k rozvoji estetického vnímání, hudebnosti, dramatické hry a k obohacení dětských zážitků. Na představení dále navazujeme výtvarnými, dramatickými a jazykovými aktivitami ve třídách.

Spolupráce se SOŠPg

Naše mateřská škola spolupracuje se Střední odbornou školou pedagogickou, jejímž studentům umožňuje vykonávat pedagogickou praxi v prostředí MŠ. Praxe je zaměřena na získávání zkušeností s přímou výchovně-vzdělávací činností, rozvoj profesních dovedností a propojení teoretických poznatků s praxí. Studentky a studenti pracují vždy pod dohledem pověřené učitelky, dodržují školní řád a pravidla ochrany osobních údajů. Spolupráce přináší škole nové podněty a inspirace.

Spolupráce se záchrannými složkami a se ZŠ

Škola spolupracuje s místními hasiči, Policií ČR a zdravotnickou záchrannou službou. Děti se prostřednictvím besed, praktických ukázek a společných aktivit seznamují s prací těchto složek, s pravidly bezpečného chování i se základními postupy při poskytování pomoci v krizových situacích. Návštěvy základní školy a společné akce přispívají k plynulému a přirozenému přechodu dětí do 1. třídy.

Spolupráce s DDM – tvořivé dílny

Ve spolupráci s Domem dětí a mládeže se děti účastní tvořivých dílen, které probíhají přímo v DDM. Děti zde zkoušejí různé výtvarné a pracovní techniky (např. keramika, práce s přírodninami, papírenské techniky), rozvíjejí fantazii, jemnou motoriku a radost z tvoření.

Rozloučení s předškoláky

Na závěr školního roku probíhá slavnostní rozloučení s předškoláky. Děti si připraví krátký program, jsou symbolicky „pasovány“ na školáky a obdrží drobnou památku. Slavnost podporuje sebepojetí dětí, uvědomění si vlastního pokroku a posiluje vazby mezi školou a rodinou.

Podzimní zahradní slavnost

Každoročně pořádáme podzimní zahradní slavnost pro děti a jejich rodiny. Cílem je podpořit společné setkávání v přátelské atmosféře mateřské školy, posílit vzájemné vztahy a spolupráci mezi školou a rodinou. Děti zde mohou prezentovat své dovednosti, rodiče nahlédnout do života MŠ a všichni společně prožít den plný her, hudby a tvořivých aktivit na školní zahradě.

Nadstandardní aktivity v MŠ

Škola nabízí dětem, které mají zájem, také výtvarný a pěvecký kroužek. Tyto činnosti probíhají mimo rámec povinného předškolního vzdělávání, nenahrazují vzdělávací obsah ŠVP a jsou dobrovolné. Děti z pěveckého kroužku se účastní veřejných vystoupení (např. Jarní koncert na Gymnáziu), děti z výtvarného kroužku zasílají své práce do výtvarných soutěží, vždy po dohodě s rodiči.

Podpora pohybu a zdravého životního stylu

Podpora pohybu a zdravých návyků je přirozenou součástí každodenního života školy. Děti mají pravidelnou možnost spontánního i řízeného pohybu ve třídě, na školní zahradě, na terasách i v širším okolí mateřské školy. Součástí programu jsou nejen krátká cvičení a pohybové hry, ale také delší vycházky do okolní přírody, které dětem nabízí pohyb spojený s objevováním, spoluprací a radostí ze hry. Škola se každoročně účastní Olympiády mateřských škol, kde mají děti možnost zažít radost z pohybu, týmovou spolupráci a zdravé soutěžení.

7. AUTOEVALUACE

Autoevaluace je systematický proces průběžného vyhodnocování kvality vzdělávacího procesu, podmínek vzdělávání a činnosti mateřské školy, který probíhá uvnitř školy a má několik na sebe navazujících fází. Jejím cílem je získávat a využívat zpětnou vazbu ke zkvalitňování ŠVP PV a každodenní pedagogické praxe.

Prostřednictvím autoevaluace mateřská škola sleduje, zda jsou naplňovány cíle vzdělávání v souladu s RVP PV, a zda nastavené podmínky a vzdělávací nabídka odpovídají potřebám dětí, podporují jejich všestranný rozvoj a vytvářejí vhodné podmínky pro práci pedagogů i spolupráci se zákonnými zástupci.

7.1. Oblasti autoevaluace

Autoevaluace v mateřské škole se zaměřuje zejména na:

Funkčnost ŠVP

- vyhodnocování souladu ŠVP s RVP PV,
- sledování realizace vzdělávací nabídky,
- analýza vzdělávací práce pedagogů a vedení dokumentace,
- vyhodnocování hodnocení dětí a jeho využití v plánování.

Podmínky vzdělávání

- personální, materiální, organizační a psychosociální podmínky,
- respektování stanovených pravidel a podmínek školy.

Průběh vzdělávání

- sledování vzdělávacích strategií a přístupů pedagogů,
- zajištění rovného přístupu a individuální podpory dětí,

- průběžné hodnocení kvality vzdělávacího procesu.

Výsledky vzdělávání

- posuzování dosahování očekávaných výsledků učení a rozvoje klíčových kompetencí dětí,
- využití diagnostických záznamů a portfolií dětí pro evaluaci.

Řízení školy a spolupráce s rodiči

- hodnocení práce vedení školy, spolupráce pedagogického týmu,
- komunikace a partnerství s rodiči a veřejností.

Klima školy

- sledování vztahů a atmosféry ve škole,
- vytváření bezpečného a respektujícího prostředí pro děti i dospělé.

7.2. Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace v mateřské škole je:

- zjišťovat a vyhodnocovat kvalitu vzdělávání a podmínek, ve kterých probíhá, včetně souladu se ŠVP a RVP PV,
- sledovat naplňování očekávaných výsledků učení a rozvoje klíčových kompetencí dětí,
- získávat zpětnou vazbu pro řízení školy, plánování a další rozvoj vzdělávací nabídky,
- podporovat profesní růst a sebereflexi pedagogů, zajišťovat sdílení zkušeností a spolupráci v týmu,
- vytvářet bezpečné, respektující a podnětné prostředí pro děti, pedagogy i rodiče,
- posilovat partnerství s rodiči a dalšími partnery školy a využívat jejich podněty pro zkvalitňování práce,
- vyvozovat opatření ke zlepšení a propojit vlastní hodnocení školy s výsledky externí evaluace.

7.3. Kritéria autoevaluace

- Kritéria autoevaluace vymezují konkrétní ukazatele kvality, podle kterých mateřská škola posuzuje naplňování cílů vzdělávání a rozvoje školy. Vycházejí z cílů ŠVP a požadavků RVP PV a zaměřují se zejména na:
 - Soulad ŠVP s RVP PV – aktuálnost dokumentu, jasně formulované cíle, srozumitelnost a využitelnost ŠVP pro pedagogy i rodiče.
 - Podmínky vzdělávání – bezpečné, podnětné a estetické prostředí, materiální a organizační zajištění, personální stabilita, psychosociální klima školy.

- Průběh vzdělávání – zda vzdělávací nabídka odpovídá potřebám a možnostem dětí, podporuje aktivní učení, spolupráci, samostatnost a respektuje individualitu dětí.
- Výsledky vzdělávání dětí – míra dosahování očekávaných výsledků učení, individuální pokroky a rozvoj klíčových kompetencí v souladu s cíli ŠVP.
- Práce pedagogů a vedení školy – profesní rozvoj, spolupráce v týmu, sebereflexe, schopnost vyvozovat závěry z evaluace pro zkvalitnění práce školy.
- Spolupráce s rodiči a partnery školy – otevřená komunikace, zapojení rodičů do života školy, využívání jejich podnětů pro rozvoj školy a vzdělávací nabídky.

7.4. Metody a nástroje pro autoevaluaci

Autoevaluace využívá kombinaci metod a nástrojů, které poskytují spolehlivé a objektivní informace o kvalitě vzdělávání a chodu mateřské školy. Jsou voleny tak, aby umožnily zapojení všech účastníků vzdělávání a poskytly komplexní obraz o fungování školy.

Používané metody a nástroje:

- Pedagogické diagnostikování – sledování individuálních pokroků dětí, využívání portfolií a záznamů o vzdělávacím pokroku.
- Hospitace a vzájemné návštěvy – pozorování vzdělávací činnosti, poskytování zpětné vazby a podpora profesního rozvoje pedagogů.
- Analýza dokumentace – vyhodnocování ŠVP, záznamů o vzdělávání, plánování vzdělávací nabídky a dalších interních dokumentů.
- Dotazníky a rozhovory – získávání zpětné vazby od rodičů, pedagogů a dětí, sledování spokojenosti a potřeb.
- Týmová reflexe – společné vyhodnocování výsledků evaluace, diskuze na pedagogických poradách, návrhy opatření pro zlepšení.
- Externí evaluace – využití zpráv a doporučení České školní inspekce a dalších odborných institucí.

Výsledky získané prostřednictvím těchto metod a nástrojů jsou pravidelně analyzovány, prezentovány pedagogickému sboru a využívány k dalšímu zkvalitňování vzdělávací nabídky, prostředí školy i spolupráce s rodiči.

7.5. Termíny a frekvence autoevaluace

Oblast autoevaluace	Forma / nástroje	Termín	Odpovědnost
Funkčnost ŠVP	Analýza ŠVP, pedagogické rady, vyhodnocení závěrů z autoevaluace	Červen (1× ročně)	Ředitelka, pedagogický sbor
Podmínky vzdělávání	Hospitace, pozorování, kontrolní činnost (včetně BOZP), dotazníky, rozhovory	Průběžně, shrnutí v červnu	Ředitelka, školní tým
Průběh vzdělávání	Hospitace, záznamy o činnostech, týmová reflexe, reflexe integrovaných bloků a vzdělávacích strategií; souhrnné výstupy – charakteristika třídy, pololetní a závěrečné hodnocení třídy	Průběžně, souhrnně 2x ročně (leden, červen)	Ředitelka, učitelky
Práce pedagogů a vedení školy	Sebereflexe, hospitace, rozhovory, vyhodnocování výsledků evaluací, plán DVPP	Průběžně, souhrnně v červnu	Ředitelka, učitelky
Spolupráce s rodiči a partnery	Konzultace, dotazníky spokojenosti, účast rodičů na akcích školy	Průběžně, souhrnně v červnu	Ředitelka, pedagogický sbor
Klima školy	Pozorování, rozhovory, dotazníky	1× ročně (duben)	Ředitelka, učitelky
Externí evaluace (ČŠI)	Analýza zprávy ČŠI, přijetí a vyhodnocení opatření	Po uskutečnění kontroly ČŠI	Ředitelka, pedagogický sbor

7.6. Odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Ředitelka MŠ – řídí celý proces autoevaluace, připravuje plán, vybírá metody, vyhodnocuje výsledky a navrhuje opatření.

Pedagogický sbor – společně projednává výsledky autoevaluace, dává návrhy na zlepšení a spolupracuje při aktualizaci ŠVP.

Učitelky – sledují vzdělávací proces, vedou pedagogickou diagnostiku a záznamy o dětech, vyhodnocují pokroky dětí; provádějí evaluaci očekávaných výsledků učení ve vzdělávacích oblastech po ukončení integrovaných bloků a evaluaci klíčových kompetencí v pravidelných intervalech; zpracovávají reflexe vzdělávacích bloků a souhrnné výstupy (charakteristika třídy, pololetní a závěrečné hodnocení třídy) a využívají zjištění pro další plánování vzdělávací práce.

Rodiče – poskytují zpětnou vazbu prostřednictvím dotazníků, rozhovorů a osobních setkání a přispívají svými podněty ke zkvalitnění práce školy.

Další pracovníci školy – podávají informace o provozních a materiálních podmínkách školy a spolupracují na jejich zlepšování.

Výsledky autoevaluace jsou průběžně projednávány na pedagogických poradách a souhrnně vyhodnoceny na konci školního roku.